دکابل ښاروالۍ خپرونه
پامیر
در پهنه‌ی اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و بازتاب رویداد های مربوط به شاروالی کابل
• شماره مسلسل ۱۲۱۰ • دوره چهارم نشراتی • سال شصت و نهم
۱۰ حمل ۱۴۰۰ – ۱۷ شعبان ۱۴۴۲ – 30 Mar 2021
هر سه شنبه نشر می‌شود

شاروالی کابل با برگزاری مراسم با شکوه از سال نو خورشیدی گرامیداشت به عمل آورد

شاروالی کابل، از سال نو خورشیدی با برگزاری مراسم پرشکوه، با اشتراک شاروال و معینان شاروالی کابل، اراکین بلندپایه دولتی، استادان پوهنتون‌ها، فرهنگیان و مسوولان شماری از رسانه‌ها، در باغ تاریخی بابر شاه گرامی‌داشت به عمل آورد.

محمد داود سلطان‌زوی شاروال کابل، حضور مهمانان را در این احتفال خیر مقدم گفته، سال نو و سده نو خورشیدی را به اشتراک کننده گان و شهروندان پایتخت تبریک و تهنیت عرض نمود و پیرامون کارهای انجام یافته و برنامه‌های آینده شاروالی کابل معلومات ارایه کرد.

شاروال کابل گفت: در سالی که پایان یافت، با وجود محدودیت‌های که ویروس کرونا به وجود آورد، شاروالی کابل کارهای درخور توجهی را انجام داد.

باز پس گیری زمین‌های غصب شده دولتی از نزد مافیا و غاصبان زمین، عملی کردن ده‌ها پروژه سرک سازی، اصلاح روندهای کاری، بهبود وضعیت تنظیفی و سرسبزی، مدیریت دستفروشان و ترافیک جاده‌ها، سرعت امور زیر بنایی و کاهش میزان تخلفات شهری چون

ص ۳

بس‌های شهری شاروالی کابل به فعالیت آغاز نمود

بس‌های شهری توسط محمد داود سلطان زوی شاروال کابل، از مسیرهای کارته نو و پروژه احمدشاه بابا مینه آغاز به فعالیت نمود. تعداد این بس‌ها به ۲۰۰ عراده می‌رسد که در ۱۶ مسیر شهر کابل فعالیت خواهد کرد. این بس‌ها توسط کمپنی معتبر امریکایی بنام ای سی ساخته شده که ظرفیت انتقال ۳۰ مسافر را دارد.

با استفاده این بس‌ها در زندگی اقتصادی مردم ما تغییرات مثبت رونما شده و کاهش ازدحام در حمل و نقل شهروندان و ایجاد سهولت شهری را تجربه خواهیم کرد. این بس‌ها از طریق ۵ ترمینل و ۲۶۴ ایستگاه، در مسیرهای مختلف عرضه خدمات می کند تا علاوه از ایجاد نظم و سهولت شهری در اقتصاد و رفاه شهروندان ممد واقع شود.

د اتمې ناحیې په کچه د نیالګیو کینولو کمپاین پیل شو

د نیالګیو کینولو د ملي کمپاین پر دوام په اتمه ناحیه کې د نیالګیو کینولو کمپاین د کابل ښاروالۍ د مسئولانو، د ګذر وکیلانو، ښځو او ځوانانو په ګډون د رحمان مینې په ښځینه پارک او رحمان بابا مینې پارک کې پیل شو.

ګډونوالو د نیالګیو په خروب او ساتنه د زرغونو سیمو پر پراختیا او په ساتنه کې یې د خلکو او ښاریانو د همکارۍ په اړه خبرې

۷ مخ

له دې وروسته په غیر معیاري توګه د پلو لارو او سړکونو کیندل د کابل ښاروالۍ او ښاریانو لپاره د زغم وړ نه دي

د لیدنو پر بنسټ ډېر ځله یو شمیر حقیقي او حکمي اشخاصو په غیر معیاري او ناقانونه توګه پلې لارې او سړکونه کیندلي او نړولي دي چې دا موضوع به کابل ښاروالي په جدي توګه څیري او له سرغړونکو سره به جدي قانوني چلند کوي.

کابل ښاروالۍ دا موضوع تر جدي څېړنې لاندې نیولې ده او اړینه ده دا چاره د کابل ښاروالۍ له نوې کړنلارې سره برابره ترسره شي.

اوس مهال په بیلابیلو ناحیو کې د یو

۷ مخ

د کمال خان بند له پرانیستې او جوړیدو د یو لړ مراسمو په ترڅ کې هرکلی وشو

له کمال خان بند لویې پروژې د کابل ښاریانو د هرکلي پر دوام د دویشتمې ناحیې اوسیدونکو د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د یاد بند له جوړیدو او پرانیستې هر کلی وکړ او یاده پروژه یې د هیواد لپاره بنسټیزه پروژه وبلله.

په دې مراسمو کې د کابل ښاروالۍ د ټولنیزو او کلتوري چارو مرستیال خېرنوال محمد فاضل شریفي د یادې ناحیې د اوسیدونکو له هیوادني مینې په مننې وویل چې د یاد بند په جوړیدو سره به د خلکو او حکومت لویه هیله چې له کلونو کلونو را پدېخوا یې درلوده او هغه د اوبو مدیریت دی ترلاسه شي.

د یادونې وړ ده چې له دې مخکې هم د کابل ښار د بیلابیلو ناحیو اوسیدونکو له دې لویې پروژې د بیلابیلو پروګرامونو

۷ مخ

E-mail: kmunicipality.af@gmail.com

سرمقاله

زمان درنگ نمی‌پذیرد از فرصت‌های پیش آمده در توسعه ساحات سبز استفاده موثر کنیم !

یکی از مسایل مهم که با آغاز فصل بهار برجسته می گردد، توسعه و گسترش ساحات سبز و حفاظت از محیط زیست می‌باشد، زیرا معضل آلوده‌گی هوا و محیط زیست از دیر باز بر شهر ما سایه افگنده و از جهات گوناگون وظایف سنگین را در برابر ما قرارداده و ما را مکلف می‌سازد تا در برابر محیط زیست احساس مسوولیت کنیم.
هرچند کارشناسان وضعیت محیط زیست و آلودگی هوا را در کم توجهی ادارات و نهادهای مسوول در حفاظت از محیط زیست می‌دانند، اما مردم به مثابه صاحبان بالفعل شهر نیز وظیفه دینی و شهروندی دارند تا در صفایی و سرسبزی محیط زیست اعم ازخانه، کوچه و محل کارشان توجه کنند. زیرا زمان درنگ نمی پذیرید و اندک ترین کوتاهی فرصت‌ها را از دست ما می‌رباید . شهر کابل که به دلیل بروز جنگ‌ها، خشک سالی‌ها، نابودی پارک‌ها، باغ‌ها و قطع درختان، تاحد زیادی از سرسبزی تهی شد، احیا، توسعه و گسترش سرسبزی به توجه و کار همگانی نیازدارد . شاروالی کابل درصدد آن است تا از فرصت‌های پیش آمده بهاری استفاده بهینه کرده و این وظیفه سنگین و خطیر را در حد اعظمی آن در شهر عملی کند. اما نباید همه کارها را به عهده شاروالی کابل بسپاریم، بلکه با تلاش و تکاپو و احساس مسوولیت در برابر ایجاد محیط زیست سالم و ایجاد فضای سبز، نخستین گام را در نهال شانی، نگهداری و پرورش نهال‌ها برداریم و کاری که از دست ما بر می آید انجام دهیم . نهال شانی و سرسبزی ریشه در اعتقادات دینی ما دارد، مردمان قدیم کابل، با ذوق و دلبستگی که به امور سرسبزی داشتند، در آستانه فرا رسیدن فصل بهار، هر کدام با تهیه و غرس نهال، راه اندازی حشرها، پیوند شان را با مدنیت تامین می کردند . شاروالی کابل که با آماده گی‌های زمستانی کمپاین نهال شانی را آغاز کرد، در نظر دارد تا در نواحی مختلف شهر کابل نهال غرس نماید و افزون بر آن، سیستم آبیاری قطره‌ای را فعال ساخته است که در گذشته کمتر به آن توجه صورت می گرفت. انتظار می‌رود باشنده‌گان کابل، بر مصداق مقوله‌ی معروف (دیگران نهال شاندن ما از میوه آن استفاده کردیم، ما نهال می‌نشانیم تا دیگران از سایه و میوه آن استفاده کنند) در غرس نهال، آبیاری و نگهداری نهال‌ها و بته‌های گل، وظایف دینی و شهروندی شان را ادا نمایند، تا شهر کابل مثل گذشته‌ها سرسبز و شگوفا گردد.

اعلان داوطلبی

شاروالی کابل از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می‌نماید، تا در پروسه داوطلبی پروژه تهیه و تدارک وسایل آی تی برای تلویزیون دیجیتلی ضرورت ریاست نشرات و آگاهی عامه شاروالی کابل، تحت شماره درخواست نرخ گیری KM/RFQ/G-228/1400 اشتراک نموده و نقل چاپ شده درخواست نرخگیری مربوطه طی درخواستی شرکت را از آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی ریاست تدارکات شاروالی کابل بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج درخواست نرخگیری و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته از تاریخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳ حمل ۱۴۰۰ به ریاست تدارکات شاروالی کابل واقع چهار راهی ملک اصغر، ناحیه دوم شهر کابل، افغانستان ارائه نمایند. آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمی‌باشد.

نوي کال، نوي فصل او نوې هيلې

ناصري

دا دئ ۱۴۰۰ هـ لمریز کال را ورسید او د پسرلي ښکلي موسم خپل شنه وزرونه ددې هیواد په ګوټ، ګوټ باندې یوځل بیا و غوړول او غواړي چې دغه ښکلی هیواد زرغون او ښیرازه کړي . په تیر کال کې که څه هم چې په ځینو برخو کې زیاتې بریاوې ترلاسه شوې، خو ترڅنګ یې ځنې ستونزې هم رواني وې، اداری فساد تر یوه حده پورې په خپل ځای پروت وو، امنیتي او نورې ورته جنایي ستونزې هم ورسره مل وې، همدا راز ددولت مخالفین هم په کراره ناست نه وو، دوی ترخپلې وسې پورې جګړې او ځان وژني ترسره کړې، چې له امله یې افغان ولس ته تر ډیر حده پورې مرګ ژوبله واوښته او ډیرشمیر خلک له اقتصادي ستونزوسره مخ شول . خو هغه څه چې د تیر کال په بهیر کې ترسره شول هغه ټول ددې هیواد په تاریخ کې ثبت شوې دي او د تاریخ یوه برخه وګرځیدل. خو د نوي کال په راتګ سره ددې هیواد ټول ولسونه او قومونه هغې ورځې ته سترګې په لار دي چې، سوله دې هیواد ته راشي ترڅو خلک په آرامه توګه ژوند وکړي . د ټول هیواد په کچه سوله او امنیت وی، په دولتي اونورو ادارو کې د اداری فساد جرړې وچې شي، خلک له اقتصادي ستونزو څخه خلاصون ومومي، ورور وژنه او وینې تویدنې بندې او په ټول هیواد کې یوه د سولې ښکلي فضا خوره شی . دا حقیقت دئ چې په نوي کال کې هرڅه نوی کیږي او یا خوبدلون مومي. اوس چې نوی کال پیل شوی مووږ ولوته په کارده ترڅوخپل ذهن اوفکرته بدلون ورکړو او دولت هم په دې هڅه کې دئ ترڅو په هیواد کې نظم، قانون ته درناوی، په سوله او امن کې ژوند کول، پخلاینه او ملی روغه جوړه، د هیواد بیا جوړول او آبادول او داسې ورته نور کارونه ترسره شي . ددې خاورې هر بچی د دولت له چارواکو او مسوولینو څخه څه معجزه نه غواړي، بلکې دا غواړی ترڅو د دوی روا غوښتنو ته مثبت ځواب و وایې او په ریښتیني توګه دې خپل هیواد او ددې هیواد وګړو ته د لاښه خدمت جوګه شي، ځکه همدا ننني چارواکي او مسوولین د همدې خاورې بچیان دي او دا هیواد په دوی باندې حق لري . نو اړینه خو داده ترڅو دولت او افغان ولس دواړه، په ګډو هڅو سره په هیوادکې رواتو ستونزو ته پام وکړي او ترخپل وسه پوری دې د هغو په له منځه وړلو کې نه ستړیکیدونکې هلې ځلې جاري وساتي، په دولتي ادارو کی دې د اداري فساد جرړې وچې ترڅو یوه له هر راز ستونزو څخه پاکه فضا رامنځته شي، همدا شان دولت ته اړینه بریښي ترڅو دخپل ملت له ژوند څخه ځان خبر کړي او د هغوی د اړتیاوو په پوره کولو کی دې له هیڅ راز هلوځلو څخه ډډه ونکړي . که چیرې پورتنیو ستونزو ته په ریښتینی توګه پام وشي او په له منځه وړلو کی یې دولت اوولس په ګډه خپلې هڅې ګړندی کړي، نو له شک پرته چې دغه هیواد به د هرې ورځې په تیریدو سره د قانونمندی او سوکالي په لورې ودرومي او یوه سوکاله آرامه او له هر راز ستونزو څخه پاکه ټولنه به رامنځته او خلک به هم دیوه هوسا ژوند خاوندان شي.به همدی هیله.

یک همشهری:
اگر هرشهروند یک نهال بنشاند و از آن مواظبت کند، شهر سرسبز می‌شود

فریده عبیدی

کابل، شهری که زیبایی و سرسبزی آن مانند نگینی بر انگشتر زمان درخشیده و لقب زیباترین شهرها را کسب کرده بود، اما در دهه‌های اخیر کمتر آن جلوه‌ها و جاذبه‌ها به چشم می‌خورد . زیرا درسال‌های جنگ و خشک سالی ها، افزایش سر سام آور جمعیت و محدود شدن ساحات سبز و مبدل شدن تپه‌ها و دامنه‌های کوه‌ها به منازل مسکونی و ساختمان‌های بی رویه در شهر، هر کدام به نحوی بر جاذبه‌ها و جلوه‌های طبیعی این شهر اثرات منفی گذاشته است. اما پرسش در این است که چقدر در حفاظت، نگهداری و پاسداری از این گنجینه‌ها و غنامندی آن‌ها کاری کرده‌ایم؟
چقدر در بستر گذشته‌ها حرکت کرده‌ایم و به پیش می‌رویم، چقدر ذوق سرسبزی و پاکی شهر در نهاد ما نفس می کشد؟ وقتی می گوییم که سرسبزی و پاکی ریشه در باورها و اعتقادات دینی ما دارد و میراث مدنیت به شمار می‌رود، چه کاری را در این زمینه انجام می‌دهیم.
لازم نیست، مانند کارکنان تنظیف کارهای بزرگ و شاقه را انجام دهیم، بلکه با انداختن زباله‌ها، در زباله دانی‌ها و جاهای مناسب که به این منظور در نظر گرفته شده است، این فرصت را مساعد گردانیم تا کارگران تنظیف به اسرع وقت به گرد آوری و انتقال زباله‌ها به بیرون از شهر اقدام کرده تا آلوده گی از چهره زیبای شهر برداشته شود.
شاروالی کابل سالانه هزاران اصله نهال و بته‌های گل را در کنار جاده‌ها و پارک‌های شهر غرس و در محدوده امکانات بشری و تخنیکی آبیاری، مراقبت و نگهداری می‌نماید، تا جلوه‌های طبیعی این شهر دوباره احیا و بارور شده و خاطرات گذشته به حقیقت مبدل شود. مردمان قدیم این شهر ذوق و دلبستگی به سرسبزی و پاکی شهر داشتند و هر کدام خود را به نگهداری و آبیاری گل‌ها و نهال‌های که در نزدیکی محل کار و زنده گی شان قرار داشت ملزم و پابند می‌دانست. یکی از کارهای موثر و سودمندی که شاروالی کابل در یک سال گذشته انجام داد، باز گردانیدن زمین‌های عصب شده بود که این زمین‌ها به ساحات سبز تبدیل شده و برنامه‌های زیبا سازی در آن‌ها عملی می گردد که این خود دال بر توسعه و گسترش ساحات سبز می‌باشد.
رهبری شاروالی کابل با اراده محکم و استوار مصمم اند تا افزون بر کارهای ساختمانی و خدماتی، جاذبه‌های طبیعی و زیبایی گذشته شهر را نیز احیا و غنامند گردانند.
این امر مستلزم آن است تا شهروندان به عنوان پشتوانه، شاروالی کابل را در عملی کردن اهداف، برنامه‌ها و پروژه‌های شهری به خصوص کمپاین‌های نهالشانی یاری رسانیده و با غرس یک نهال، بر گسترده گی این کمپاین افزوده تا جلوه‌ها و جاذبه‌های سرسبزی شهر بیشتر گردیده و از مزایای آن بهره مند شویم.
یک همشهری در هنگام شاندن چند اصله نهال گفت :اگر هر شهروند یک نهال بنشاند و از آن مواظبت کند، شهر سرسبز می‌شود.

شهروندان عزیز!

بهار با گام های شتابان به سوی ما می شتافت و پیام شگفتن را میدهد ، بیایید با شاندن نهال ، به ندای طبیعت پاسخ دهیم !

با کارهای همگانی، به ندای بهار پاسخ دهیم !

پرورده

فصل بهار که آبستن درختان، گل‌ها، چمن زارها و دشت و دمن به حساب می آید، برماست تا در این فصل به خاطر آبادانی و سرسبزی شهر گام‌های بلندی را برداریم.

با آنکه در دو دهه اخیر فرصت‌های فراوانی در اختیار داشتیم تا با انجام کارهای زیربنایی و پایدار، تغییرات جدی را در سیمای شهر به وجود بیاوریم، اما از فرصت‌های پیش آمده استفاده چندانی صورت نگرفت، زیرا سالانه تعدادی زیادی از نهال‌ها در شهر شانده شد، اما در اثر کم توجهی ادارات مربوط و شهروندان، بازده آن چندان قناعت بخش نبود.

با ورود سیل آسای مهاجران برگشته از خارج کشور و ورود بیجا شده گان داخلی به دلایل اقتصادی و امنیتی به شهر کابل، خانه‌های خود سر افزایش یافت و حتا دامنه‌ها و تپه‌های شهر که جلوه‌های دلپذیری به این شهر بخشیده بود، به منازل مسکونی مبدل شد که در نتیجه شهر کابل در کمبود ساحات سبز دست و پا می‌زند.

خوشبختانه شاروالی کابل قدم‌های جدی را برای بازگردانیدن زمین‌های غصب شده بلند کرد و صدها جریب زمین تاکنون از دست غاصبان پس گرفته شد که زمین‌های یاد شده برای سرسبزی و زیبا سازی استفاده می گردد.

این کار بزرگ نشان‌دهنده آن است که شاروالی می خواهد ساحات سبز را در شهر توسعه دهد، این برنامه که ازچندی به این طرف آغاز شده است و با قاطعیت ادامه دارد ، در آینده ها مردم به گونه گسترده به مزایای سرسبزی بیشتر دست پیدا می کند و به یکی از حقوق شهروندی شان که دست رسی به تفریح گاه ها است نایل می آیند.

حال که فصل بهار، فصل رویش و شادابی فرا رسیده، شاروالی کابل برنامه‌های خوب نهال شانی را در جاهای معین در نظر گرفته و فراتر از آن میکانیزم جدیدی را برای آبیاری و نگهداری نهال‌ها نیز روی دست دارد. بیایید با استفاده از از فرصت‌های پیش آمده، با غرس نهال در سرسبزی و شادابی شهر خود سهم فعال بگیریم، تا شهر کابل تا آنجایی که مقدور است به شکوه و جلال و جلوه‌های طبیعی گذشته دست پیدا کند.

انسان له خپلې ټولنې څخه رنګ اخلي، خو زموږ دټولنې ډېر شمير ځوانانو له پرديو څخه رنګ اخيستی

دلسوز

د ټولنيزو علومو پوهان په دې نظر دي چې انسان د طبیعت له نظره مدني دی،څکه چې يو ځوان له خپل ژوند څخه تر هغه خوند نشي اخيستلای ترڅو یې په ټولنه کې ژوند نوې کړی، څکه ټولنه د هر انسان په اخلاقو او کردارو اغیزه لري. که چيرې يوه ټولنه منفي اړخ ته روانه وي نو وګړي به يې هم په هماغه لاره ځي او که چيرې يوه ټولنه مثبت اړخ ته حرکت کوي نو له شک پرته چې وګړي به يې هم سالم او روغ وي .د ټولنې وګړي يو د بل خوی اخلي او ښه او بد هم يو له بل څخه زده کوي او په يوه ټولنه کې د ښو زده کړو وسيله ښوونه او روزنه ده . په اوسنيو شرايطو کې د ټولنې اغیزمنتوب له پخوا څخه زيات دی، څکه نن ورځ د ښوونې او روزنې سيستم دومره پرمخ تللی چې نړۍ يې په يوه وړوکي کلي بدله کړې او انسان کولای شي په ډيرې آسانی سره په لږ وخت کې د نړۍ له ډيرو مهمو پيښو څخه خبر شي . په دې بايد باور ولرو چې د نورو له مثبتو تجربو څخه کار اخيستل کوم زيان نلري، خو زيان هغه وخت رامنځته کيږي چې، ښه او بد سره يوځاي شي او دغه کار بيا له خانه سره راز راز ستونزې هم لري . هر انسان ته ښايي چې د نورو له مثبتو تجربو او کړنو څخه برخمن شي، خو شرط دا دی چې موږ خپل اصليت او شفافيت خوندي وساتو، يعنې دا چې موږ بايد داسې کار ونکړو ترڅو خپل هير او پردي زده کړو .له بده مرغه چې زموږ په ننۍ ټولنه او اوسنيو شرايطو کې چې هيواد مو جوړولو او سمسورتيا ته اړتيا لري، ډيرې ځوانان (هلکان او نجونې) په داسې بوې ناروغۍ اخته شوي چې هيواد خولا پريږده چې خپل خانونه يې هم

۷ مخ

شاروالی کابل با برگزاری ...

جلوگیری از اعمار ساختمان‌های خودسر و ده‌ها مورد دیگر، نشان دهنده کارکردها و فعالیت‌های شاروالی کابل در سال گذشته بوده که استقبال مردم را به دنبال داشته است.

شاروال کابل همچنان در مورد برنامه‌های آینده این نهاد گفت: در سال پیشِ رو سعی داریم، با ارتقای ظرفیت‌های کاری و مسلکی سازی بخش‌های مختلف شاروالی کابل، با فساد مبارزه جدی نموده و سهولت‌های لازم را به مراجعین فراهم نماییم . بهبود در مدیریت ترافیک، عملی کردن برنامه‌های کاهش ازدحام و تنظیم دستفروشان، کاهش میزان تخلفات ساختمانی، سرعت بخشیدن و بالا بردن کیفیت پروژه‌های سرک سازی، عملی کردن پلان دهلیزهای اقتصادی در زون‌های مختلف با در نظرداشت اصل انکشاف متوازن و نیازسنجی از سوی مردم، ایجاد تغییر در سبک مهندسی شهر کابل برمبنای حفظ ارزش‌ها و میراث‌های فرهنگی و معیارهای مدرن شهری و آغاز فعالیت بس‌های شهری، درپلان‌های سال جدید گنجانیده شده است.

شاروال کابل با یاد آوری از تصریح روند تدوین طرز العمل‌ها، برنامه ریزی‌ها و آماده شدن پلان‌های بزرگ شهری، نظریات و پیشنهادهای دانشمندان و فرهنگیان را در تحقق پلان‌ها و برنامه‌های شاروالی کابل با اهمیت تلقی کرده، خواهان همکاری آن‌ها در مدیریت بهتر کارهای شهری گردید.

در این مراسم سخنرانان با نیکو یاد از نوروز به عنوان جشن باستانی حوزه تمدنی نوروز که کشور ما نیز شامل آن می‌باشد پرداختند، همچنان شاعران در وصف بهار سروده‌های شان را به خوانش گرفتند، مطربان آهنگ‌ها و ترانه‌های میهنی اجرا کردند و هنر پیشه گان تیاتر، رسوم و عنعنات پسندیده مردم را به نمایش گذاشتند.

مصطفی صدیقی

رییس شورای زنان ناحیه اول :

شورای زنان ناحیه، سال نو را با نهال شانی آغاز کردند

نادیه مروت

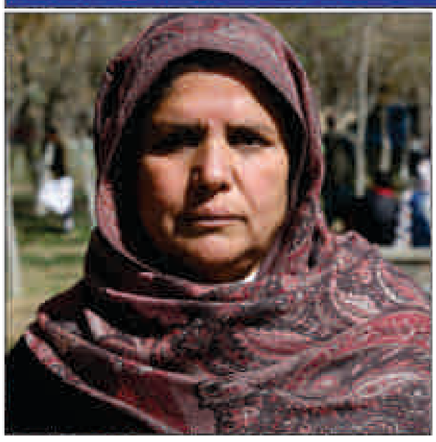

خانم شیما وزیری که به تازگی از طریق انتخابات به کرسی رییس شورای زنان ناحیه اول برگزیده شده، وظایف و مسوولیت‌های زیادی در برابر زنان دارد . زیرا شورای زنان به عنوان آدرس و مرجع بازتاب دهنده خواست‌ها، نیازمندی‌ها و فراهم کننده تسهیلات برای زنان به شمار می‌رود . این که خانم وزیری چه برنامه‌ها و پلان‌های را روی دست دارد، خبرنگار پامیر در این زمینه گفت و شنودی را با ایشان انجام داده که تقدیم می گردد.

پرسش : لطفاً بگویید که با کدام برنامه و پلان وارد کارزار خدمت به زنان ناحیه اول شده اید؟

پاسخ: یک ماه پیش از طریق انتخابات به صفت رییس شورای زنان ناحیه اول برگزیده شده ام، همه می‌دانند که شورای زنان به عنوان حامی و پشتیبان نهادهای اجتماعی زنان و رسیدگی به خواست‌ها و نیازهای زنان فعالیت می‌نماید. حال که در فصل بهار قرار داریم، فرصت‌های خوبی برای سرسبزی شهر فراهم آمده است و تمرکز بیشتر ما به نهالشانی و مواظبت از نهال‌ها و ساحات سبز می‌باشد، زیرا بهار از ما می خواهد تا به این کاروان سبز همراه شویم و نیازمندی‌های شهر را از لحاظ داشتن درختان، سبزه و گل برآورده سازیم و تاکنون در این زمینه کارهای خوبی از سوی زنان انجام یافته است. از سوی هم در زمینه دادخواهی، رسیده گی به قضیه‌های فامیلی، حل منازعات و آگاهی دهی زنان از حقوق، وظایف و مسوولیت‌های شان در جامعه فعالیت می کنیم. هرچند از انتخاب شدن من به حیث رییس شورا مدت کمی می گذرد، اما در این مدت کارهای موثر و سودمندی در این ناحیه انجام شده است . همانگونه که زنان نیمی از پیکر جامعه را تشکیل می دهند، حضور شان در همه عرصه‌های زنده گی ضروری و حتمی تلقی شده و بدون حضور زنان رشد، ترقی و پیشرفت جامعه ناممکن است . اگر به کارنامه‌های زنان در ادوار تاریخ پرداخته شود، زنان در رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع نقش به سزایی را ایفا کرده اند. در دو دهه اخیر، مشارکت زنان در ساختارهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نشان دهنده آن است که زنان از توانایی و ظرفیت بالایی برخوردار هستند که اگر فرصت‌های بیشتر به آن‌ها مساعد گردد، می توانند نقش فعال و سودمندی را در جامعه انجام دهند. توقع من از خانم‌ها این است که دوشادوش مردان در ساخت و ساز جامعه و شهر شان سهم فعال بگیرند تا شاهد رشد، ترقی و پیشرفت شهر خود باشیم.

کابل و نام‌های مختلف آن در ادوار گذشته

کابل در ادوار گذشته‌ی پیش از میلاد و پس از میلاد، به نامه‌های مختلفی چون: کوبه‌ها، ویکره ته، کپا تیروس، اورتسپا، کورول، کارورا و چندین نام دیگر در صفحات تاریخ یاد گردیده است.

قدیمی ترین نام کابل در سروده ریگویدا به اسم کوبه‌ها تذکر رفته است که سروده‌های مذکور به طور اوسط در حدود (۱۹۰۰) و(۱۴۰۰) قبل از میلاد سروده شده است، بر مبنای آن می توان گفت که حداقل (۳۵۰۰) سال می‌شود که این نام، داخل ادبیات آریایی گردیده است.

تا جایی که روی کلمه کوبه‌ها تحقیق صورت گرفته (کو) معنی آب را ارایه می کند. کابل به اصطلاح طبقات ارضی معنی (ته کاسه‌ای) یا آب گیر را ارایه می کند. اگر به کابل قدیم نظر انداخته شود در گذشته‌ها، آب‌های تقاط مرتفع کوه و دامنه‌ها فرو ریخته و به شکل کاسه‌ی در ساحه چمن خواجه رواش، چمن بینی نیزار، چمن قلعه حشمت خان، چمن ببرک و خیرخانه جمع می گردیدند.

در اوستا کلمه کابل قدیم اورتسپانا است که در اوایل قرن اول میلادی برای آن داده شده و منشای آن از کلمه اردهستانای سانسکریت گرفته شده و مفهوم آن جای و یا شهر بلند را می‌رساند.

تعدادی از مستشرقین به این باور اند که نام کابل از اسم یکی از شهزاده گان کوشانی مربوط به کنشکا که (کاپیلا) نام داشت گرفته شده و کابل امروز در گذشته کاپیلا یاد می گردید و برخی به این نظر اند که کابل از نام یکی از پسران آدم (ع) که قابیل نام داشت گرفته شده و به این شهر نهاده اند، همین طور در وجه تسمیه کابل، داستان فلکوریک و روایتی وجود دارد، حکایت می کنند زمانی شهر کابل مانند یک جزیره در بین آب قرار داشت، روزی یکی از شهزاده گان خواست که از جزیره عبور کند، حکم کرد تا مقدار زیادی کاه بر آب بریزند، تا اینکه از کاه پل ساخته شد و شهزاده از آن عبور کرد و از آن زمان به این طرف مردم این ناحیه را کابل یاد کردند و به مروز زمان به کابل مبدل گردید.

زرغونه ولی، نویسنده و فعال سیاسی

سهیلا سادات

زرغونه ولی ژورنالیست موفق که نه تنها دست بلند در سرودن شعر و نوشتن داستان دارد، بل در کارهای اجتماعی –سیاسی نیز فعال است. بانو ولی سال‌ها می‌شود که در بیرون از کشور زنده گی می کند و در زمینه مسایل ادبی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی فعالیت‌های چشمگیر دارد.

گزارشگر نشریه پامیر، به خاطر آشنایی بیشتر خواننده گان با کارکردها و فعالیت‌های این بانوی پر تلاش، مصاحبه‌ی را با وی انجام داده که تقدیم شما عزیزان می‌شود.

س: نخست می‌خواهیم بدانیم که علاقه شما نسبت به شعر از چه سنی آغاز شد و در چه سبکی شعر می‌سرایید؟

ج: سرودن شعر را در نوجوانی آغاز کردم، مطالبِ در رابطه به روز مادر، روز معلم و مسایل فرهنگی می نوشتم که در جریده مکتب به نشر می‌رسید. زمانیکه از وطن دور شدم، بنابر تغییر شرایط زنده گی، از درد و فراق وطن غزل‌ها سرودم و از طریق صفحات اجتماعی به هموطنان پیشکش می کردم. سروده‌هایم سلیس و روان و به سبک خراسانی می‌باشد.

س: موضوع اشعار شما بیشتر روی چه مسایلی تمرکز دارد؟

ج: بیشتر شعرهایم روی مسایلِ چون: نابرابری‌های اجتماعی، فقر، قتل و کشتار، متمرکز است، اما غزل‌هایم بیشتر عاشقانه است و از سوز و درد حکایت می کند که نزد علاقه‌مندان جایگاه ویژه‌ای دارد.

س: تاکنون چند اثر از شما اقبال چاپ یافته است؟

ج: سه مجموعه‌های شعر ام، بنام‌های موج الهام، حدیث دل و فروغ سحر و کتاب نوای زن که در مورد وضعیت زنان در افغانستان نگاشته‌ام، اقبال چاپ یافته و دو جلد کتاب دیگر نیز آماده‌ی چاپ دارم که به زودی چاپ می‌شود.

س: از اشتراک تان در جشنواره‌ها و دست‌آوردهای تان بگویید؟

ج: در بیشتر از ۵۰ برنامه فرهنگی کشورهای مختلف اروپایی دعوت شدم و بیش از ۳۵ تقدیرنامه و جایزه، از این جشنواره‌ها به دست آوردم. از این میان به چند برنامه فرهنگی که در آن حضور داشتم اشاره می کنم:

* اشتراک در برنامه فرهنگی که از طرف اتحادیه سراسری گل خوشه‌های هنر، به خاطر دست‌آوردهای فرهنگی ام برگزار شده بود.

* اشتراک در برنامه دریچه بهار، تلویزیون اروپایی بهار، به منظور انجام مصاحبه در مورد دست‌آوردهای فرهنگی ام.

* همچنان دوبار از سوی مجله وزین بانو، ناشر اندیشه‌های زنان اروپا تقدیرنامه‌های افتخاری بدست آوردم.

س: در مورد فعالیت‌های ادبی، فرهنگی و اجتماعی تان در دیار غربت توضیح دهید.

ج: از سال ۱۹۹۹ که به کشور آلمان پناهنده شدم، تاکنون در کنار مردم خود هستم و برای بهبود وضعیت زنده گی آنان تلاش می کنم. در دهه نود یکی از موسسان برنامه ندای زن بودم که از طریق تلویزیون آلمان به نشر می‌رسید و در این برنامه از خشونت و زن ستیزی در دوره حاکمیت طالبان جهانیان را آگاهی داده و حمایت آن‌ها را جلب می کردم.

بیش از چهار سال می‌شود که در تلویزیون جهانی بهار، برنامه‌های: نوای زن، دنیای جوانان، سیمای مهاجر، گفتمان سیاسی، ادبیات و فرهنگ و لحظه‌ای با هنرمند را برنامه سازی و گرداندگی می کنم. همچنان متصدی بخش تحلیل گزارش‌های زنان افغانستان در مجله بانو هستم که هر سه ماه بعد چاپ می‌شود. در بخش اجتماعی دفاع از حقوق مهاجران رابطه نزدیک با اداره مهاجرت، شاروالی و پولیس دارم و همچنان عضویت هیت رهبری جوانان الحاق، هیت رهبری تعدادی از نهادهای فرهنگی اروپا، هیت رهبری مجمع دانشمندان و متخصصان مادرید و انجمن پرستوهای مهاجر را دارم.

س: دیدگاه شما نسبت به وضعیت آیندهٔ زنان کشور چیست؟

ج: زنان نیروی پرتحرک جامعه هستند، زنان افغان در داخل و خارج کشور با مبارزات شان در سال‌های پرچالش اخیر، جایگاه خود را حفظ کرده اند. اگر زنان افغان متحد و همدیگر پذیر باشند و تعصب‌های ص۷

علم او پوهه د یوې هوسا او روښانه ټولنې د رامنځته کېدو سبب کېږي

الیاس

دا یو روښانه او څرګند حقیقت دئ چې په انساني ټولنو کې ښوونه او روزنه د ډېر ارزښت او اهمیت وړ بلل کېږي، ځکه همدا ښوونه او روزنه ده چې ټولنه د ترقي، پرمختګ او سوکالۍ لوري ته کاږي. په یوه ټولنه کې چې هرڅومره د ښوونې او روزنې کچه لوړه وي په هماغه اندازه هلته په ټولو برخو کې پرمختګونه ترسترګو کیږي او د ژوند چارې په بریالیتوب سره پرمخ ځي. کوم هیوادونه چې نن ورځ د پرمختګ، ترقي او سوکالۍ لوړوڅوکو ته رسیدلي، لامل یې د ښوونې او روزنې د کچې لوړ والی ده او بس. خو په کومو ټولنو کې چې د ځینو ستونزو او نیمګړتیاوو له امله د ښوونې او روزنې کچه ټیټه او پاملرنه ورته نوي شوې، نو خامخا به داسې ټولنې د ترقي او پرمختګ له کاروان څخه وروسته پاتې وي، انساني ژوند به له ستونزو او خنډونو سره مل او په داسې ټولنو کې خلک له فقر، لوږې، بیکارۍ او اقتصادي ستونزو سره لاس او ګریوان وي. نو هر انسان ته ښایي چې خپل ځان د علم او پوهې په ګاڼه سمبال کړي، ځکه همدغه علم او پوهه ده چې انسان له تیارو څخه ژغوري او د روښنايي لوري ته یې سموي. کوم پرمختګونه او لاسته راوړنې چې نن ورځ په ټوله نړۍ کې شوې هغه ټول د علم او پوهې له برکته دي. له بده مرغه چې زموږ ګران هیواد افغانستان د څو تېرو لسیزو په لړ کې د پردیو په لمسون له دغه ستر نعمت څخه ترډېره یې برخې پاتې شوی او دښمن تل دا هڅه کړې ترڅو افغان ولس په تیره ځوان نسل له علم او پوهې څخه لرې وساتي چې تر یوه حده پورې په خپل دغه شوم او ناوړې پلان کې بریالي هم شول چې له امله یې نن ورځ زموږ ګران هیواد افغانستان دترقي او پرمختګ له کاروان څخه وروسته پاتې شوی چې ناوړې پایلې یې نن په خپلو سترګو وینو. خو دا د شکرځای ده چې د وروستیو کابو دریو لسیزو په بهیر کې دولت د ښوونې او روزنې ناوړه حالت ته پام واړوه او هڅه یې وکړه ترڅو په هیواد کې ښوونیز سیستم له دغه ناوړه حالت څخه وژغوري چې په دې برخه کې یې ډیرې بریاوې ترلاسه کړې او د ټول هیواد په کچه یې ښوونځي پرانیستل او په ډیرو برخو کې یې په زرګونه نوي ښوونځي جوړ او د هیواد راتلونکو جوړونکو ته یې د ښوونې او روزنې شرایط برابر کړل. خو بیا هم دهیواد ،خلکو ، علم او پوهې دښمنان په کراره ندي ناست او هڅه کوي ترڅو دهیواد دمعارف په وړاندې خنډ شي، چې په همدې موخه یې د هیواد په یو شمیر ناامنو سیمو کې په سلګونو ښوونځي یا خو وسوځول او یا خو یې د زده کوونکو پرمخ تړلې دي چې له امله یې دهیواد زیات شمیر په علم او پوهې مینان له دغه ستر نعمت څخه یې برخې پاتې شوې، خو دولت ددغې ناوړې ستونزې د له منځه وړلو په موخه خپلې هلې ځلې جاري ساتلې او دهیواد په ډیرو سیمو کې د ښوونځیو په جوړولو لاس پورې کړی ترڅو دهیواد بچیان د ښوونې او روزنې په ګاڼه سمبال شي او په راتلونکي کې خپل هیواد دپرمختګ، ترقي او سوکالۍ لوري ته وخوځوي. دا دئ په هیواد کې نوی تعلیمي کال په داسې شرایطو کې پیل شوی چې په هیواد کې دیولړناامنیوسره سره ددې خاورې بچیان په ډیرې مینې اوعلاقې سره دعلم اوپوهې د زده کړو په موخه دخپلوښوونځیو په لورروان دي اوغواړي چې خپل ځانونه دعلم او پوهې په ګاڼه سمبال کړي. نو اوس ټولو افغانانو ته ښایي چې په خپلو سیمو کې له ښوونځیو څخه په کلکه څارنه او ساتنه وکړي او دښمن ته دا وخت ورنکړي چې زموږ د بچیانو راتلونکي ژوند نور هم له تیارو سره مخ کړي.

نهالشانی آغاز، پرورش و نگهداری آن پایان کاراست

شاروالی کابل که با راه اندازی کمپاین بزرگ نهال شانی در شهر، سال جدید را سال توسعه ساحات سبز، فال نیک گرفته است در کنار نهال شاندن، آبیاری وپرورش ونگهداری امر مهم دیگر تلقی می‌شود. هرگاه در نگهداری و آبیاری آن غفلت صورت بگیرد، درواقع همه تلاش‌ها، مصارف و زحماتی که به خاطر نهالشانی انجام پذیرفته نمی‌تواند ثمره و سودی بدنبال داشته باشد.

اگر نگاه گذرا به سال های اخیر انداخته شود در می‌یابیم که، همه ساله از سوی شاروالی کابل وسایر نهادهاو شهروندان در شهر نهال غرس گردید اما با گذشت زمان شماری از نهال‌ها بر اثربی مبالاتی ها و بی توجهی ها از بین رفت شماری و شماری از نهال ها از سوی گله های مواشی بلعیده شد.

شماری را بچه های شوخ سر زدند و شماری هم از بی آبی خشکید. در سوی دیگر شماری از روستاییان که به دلیل اشتغال یابی و یا هم مشکل امنیتی به این شهر سرازیر شده اند می خواهند با نگهداری مواشی به عنوان فعالیت های اقتصادی در شهر بپردازند.

از آنجایی که در شهر جایی مزرعه و یا چراگاهی وجود ندارد؛ طبعاً مواشی شان را از طریق برگ درختان و یا سبزه های پارک‌ها تغذیه می‌نمایند.

از سوی دیگر برخی ها که مواشی را از ولایات و روستا ها غرض فروش به شهر می آورند؛ در نبود ممانعت رمه های مواشی حتی در جاده ها؛ خیابان‌ها و پارک های شهر نیز راه پیدا می کنند و از سبزه ها و برگ های درختان تغذیه می‌شوند .چیزدیگر اینکه بسیاری از شهروندان ما در حفاظت و آبیاری از نهال‌ها چندان توجهی ندارند، این عوامل سبب شده که تلاش‌های شاروالی کابل نتایج ملموس و قابل ملاحظه یی را بدنبال نداشته باشد ،در این زمینه غفلت شهروندان بیشتر متصور است.

زیرا شهروندان منحیث مالکان این شهر؛ وظیفه دارند که در سرسبز ساختن شهر ونگه‌داری و آبیاری از درختان و سبزه ها ایفای مکلفیت و مسوولیت نمایند.

نهال‌های که در شهر غرس می گردد طبعاً یا در ساحه محیط زیست و یا هم محیط کار شهروندان بوده، که رسیده گی به آن از سوی باشنده گان محل بسیار ساده و آسان می‌باشد، با انداختن یک سطل آب می توانند از خشک شدن آن جلوگیری نمایند. اما برای یک نهاد دولتی با ظرفیت های محدود تخنیکی و نیروی بشری که در اختیار دارد؛ زیرپوشش آوردن صدها هزار نهالی که در همه جای شهر غرس می گردد؛دشوار است که بتواند از آن به طور پیگر نگهداری و یا به آبیاری آن رسیده گی نماید.

فراتر از آن ورود مواشی و افتیدن آن به جان درختان و بلعیدن سبزه ها مشکل دیگری است که در این شهر وجود دارد.

یکی اینکه مالکان مواشی با درک این که شهر جایی برای چرانیدن و نگهداری مواشی نیست؛ از ورود و نگهداری آن در داخل شهر و منازل مسکونی خود داری نمایند که در این راستا نهاد های که در دروازه های شهر مصروف اجرای وظیفه اند؛ اجازه ندهند تا مواشی به نقاط مزدحم و بازار های شهر راه پیدا کند.

حرکت وسیع و گسترده یی که امسال از سوی شاروالی با همکاری شهروندان در شهر راه اندازی شده ودر هر گوشهٔ از شهر شاهد غرس هزاران اصله نهال هستیم، با غرس نهال وظایف مان پایان نمی یابد؛ بلکه با تجربه از سال‌های گذشته، در نگهداری و آبیاری آن منحیث ملزوم پوشش وسیع یی نیز داشته باشند، که در این زمینه نقش و سهم شهروندان بسیار ارزنده و سازنده است.

بزګر (دهقان)

لیکوال: احمدولي صیاد

د نړۍ هیوادونه د خپل اقتصاد د ترقی او پر مختګ لپاره دې ته اړ دي چې د خپلو شته امکاناتو او شتو سرچینو څخه پوره ګټه پورته کړي . د نړۍ دا مهال هغه هیوادونه پرمختللي دي چې د بیلابیلو لارو او سکتورونو د پیاوړتیا له امله اقتصادي سوکالۍ ته هڅه کوي او مخ ته ځي.

په نړۍ کې ډېر داسې هیوادونه شته چې د کرنې د سکتور د نه پاملرنې له وجه خپل اقتصادي قوت کمزوری کړی دی، دا چې د کرنې سکتور ته ځیني هیوادونه پاملرنه نکوي لامل یې په هیواد کې د ننه جګړه، غیرې مسلکي ګمارنه او هغه وسایل چې د کرنیز سکتور لپاره په کار اچول کیږي یا نشته او یا په کمه اندازه دي.

زموږ د هیواد ځمکه د کرونديَ لپاره مساعده ده ځکه چې زموږ هیواد پراخه ځمکې او ډېرې اوبه لري او له بله پلوه زموږ د کلیو او باڼدو د وګړو اصلي دنده همدغه کرونده ده، هغه معلومات او مهارتونه چې اړین دي، د کرونديَ په پلي کولو کې ورسره شته چې پر مخ یې یوسي.

په تېرو وختونو کې زموږ د هیواد کرنیزو محصولاتو صادرات زیات ول او په داخل د هیواد کې هم په پراخه اندازه یې بازار درلود.

زموږ وچې او تازه میوې لکه ممیز، پسته، انار، انګور، منې، بادام ..... د نړۍ په اکثره هیوادونو کې مشهورې وې، او زموږ هیواد د کرنیزو توکو د ستر عایداتو څخه برخمن وو.

په ډېرې خواشینۍ سره باید ووایم چې زموږ ګران هیواد د کورنیو جګړو داسې حالت ته را ستون کړ چې ټول کرنیز محصولات یې د ځنډ او ځنډ سره مخ کړ.

دا چې مخکې موږ نورو هیوادونو ته کرنیز محصولات صادرول، اوس مهال موږ خوراکي او د اړتیا وړ توکي د بهر او ګاونډي هیوادونو نه واردوو او ملیاردونه ډالر د خوراکي توکو د وارداتو په بدل کې ګاونډیو هیوادونو ته ورکوو، دغه ټول زموږ د مجاهدینو د رهبرانو د خپل منځي جګړو او شخړو برکت دی.

د کله نه چې د روس د یرغل نه د واک لړۍ افغان مشرانو ته سپارل شوې ده ، خپل منځي اخ او ډب له امله د هیواد حالات کړکیچن او تولیدات یې په ټپه کچه کې کرار لري، همدغه یې لاملونه دي چې د وګړو کاروبارونه خراب او هیوادني محصولات مو په کمه اندازه تولیدیږي.

هغه بزګران چې د خپلې بزګرۍ په نتیجه کې ښه او زیات تولید په لاس راوړي، د خرص لاو لپاره ورته ښه زمینه نشي برابرولای او نه ورسره موجوده دولت د بزګر د حاصل په خرص لاو کې تر دا مهاله مرسته کړې ده، که څه هم بزګران د دولت مرستو ته ډېر ضرورت لري، خو بیا هم بزګر د خپلو حاصلاتو په تولید کې ډېر کوشش او مهارتونه په کار اچوي، خو د مارکیټ د نشتون او یا د فاصلې لریوالي له کبله د خرص لاو پروسه یې په سمه توګه نشي کولای.

د بزګر د تولیداتو لپاره منظم سټورونه نشته چې بزګر خپل تولید شوی حاصل په سمه او ښه توګه وساتي نو همدا وجه ده چې حاصل په خرص لاو کې کمی راځي، د بزګرانو د حاصل تولید دومره ستونزه نه رامنځته کوي بلکې خرص لاو یې ستره ستونزه ده.

د کیلو او باڼدو اوسیدونکي اکثره د خپلې بزګرۍ په حاصل د ژوند ضرورتونه پوره کوي، دوکانداران، هغه ماشینونه چې دوی سره په کرونده کې مرسته کوي ، اکثره یې د خپلو حاصلاتو تولید د خرص لاو وروسته خپل پورونه خلاصوي، او هغه خلک (د دوکاندارانو خاوندان یا د ماشینونو خاوندان) هم په دې پوهیږي چې کله د بزګر حاصل وپلورل شي ، نو خپلې پیسې چې دوی ورته د ضرورت لپاره په پور ورکړي وي، اخلي او یا د دوی د قرض په بدل کې د پیسو پرځای حاصل ورکوي لکه غنم، جوار، مېلې...

خو بدبختانه باید ووایم چې د بعضو بزګرانو حاصل دومره نه وي شوی چې دوی دې خپل پور پرې خلاص کړي.

زموږ په هیواد کې د بزګرانو د ژوند لړۍ په پورته ډول چې ما یې یادونه وکړه روانه ده، که چېرته دولت او مسوله اشخاص د دوی ضرورتونو ته په دقت سره پاملرنه ونکړي شاید دغه ستونزې چې اوس په کلیو او باڼدو کې شته لا زیاتې شي . له دولت او مسولیت لرونکي اشخاصو مې هیله ده چې د ولسي وګړو ستونزو ته څومره پاملرنه کړې لا هم جدي ونیسي، تر څو د روانو ستونزو وژغورل شو، او دا هیواد د نړۍ د سترو صادراتي هیوادونو په قطار کې راشي.

د ودان افغانستان په هیله!

په نیمروز کې د کمال خان د نوي بند د جوړېدو ارزښت او په دې هکله د یو څو مغشوشتیاوو روښانول

پوهاند محمد بشیر دودیال

سریزه

اوبه حیاتي ماده ده، چې ورځ په ورځ یې اهمیت زیاتیږي، اوس دا دی داوبو په هکله د دوبلن د دایر شوي کنفرانس څخه وروسته، تریوالو اوبه داقتصادي مادې په توګه وپیژندلې او ټولو دا خبره ومنله. هیڅ بیځایه نه وه چې د یوویشتمې پیړۍ په پیل کې د نړیوال بانک پخواني رئیس ویلي و: دتیرې پیړۍ جنګونه په تیلو، خو د راتلوونکې پیړۍ جنګونه به په اوبو وي .

یو شمیر اقتصاد پوهانو اوبو ته "راتله تیل" ویلي دي . متاسفانه د اوبو قلت ورځ تربلې زیات احساس کیږي. افغانستان سره له دې چې کافي اوبه او سیندونه لري، خو بیا هم کښت، صنعت، دبریښنا تولید او آن د څښلو لپاره اوبه نلري. د دې لپاره یوه اساسي چاره د اوبو ښه مدیریت کول، داوبو سیما، پراوبو باندې پانګونه، د اوبو ساتنه او دبندونو جوړول دي چې له نیکه مرغه اوس دولت دې برخې ته لومړیتوب ورکړی دی. د دغو لومړیتوبونو په لړ کې یو یې د کمال خان بند جوړیدل و . دغه بند دنیمروز ولایت د چار برجک ولسوالی کې جوړ او ډیر ژر به پرانیستل شي. دغه ډول زیربنایي پروژې د هیواد پر اقتصاد او د خلکو په هوسایه څو اړخیزه غوره اغیزه او د ایکالوژۍ، د ژوندي موجوداتو دبقا او تنوع، دبریښنا په تولید او د سیلاوونو په کنترول کې مثبت اغیزه لري .

یو ناوړه پوهاوی

اندیپیندنټ خبري رسنی په ۲۰۲۱/۰۳/۱۸ = ۲۸/۱۲/۱۳۹۹ نیټه یو خبر خپور کړی، چې زموږ داخلي رسنیو هم دا خبر کټ مټ نشر کړی و، هلته یې لیکلي و:

... "درلواخر قرن هشتم هجری شخص بنام کمال خان این بند را ساخته بود ... به دلیل مسایل حقوقی در ۲۰۱۱تکمیل نشد ولی در۲۰۱۳فاز دوم شروع شد"...

د لته دحقوقي مسایلو راوړل یو ډول لمسوونکي مفهوم ادا کوي، متاسفانه یو خبر باید دومره ناسم نه وي، په اتمه پیړۍ کې د کمال خان په نوم څوک نه ، بلکې موضوع بالکل په بل ډول وه، دلته به په دغه موضوع لږ څه رڼا واچوو.

دې ته ورته ډیرې تیر وتنې او ناسم پوهاوی په ډیرو مسایلو کې شته، خو څرنګه چې د کمال خان بند یوه ملي اوزیربنایی پروژه ده، دهغې په هکله باید ناسم پوهاوي له منځه یوسو . دغه لیکنه درنو لوستونکو ته په همدې موخه مخې ته ایښودل کیږي، خو ترڅنګ یې د ابو په ارزښت هم یوڅه رڼا اچول شوې ده :

د کمال خان بند لنډه پیژندنه:

د کمال خان بند د افغانستان یوه ملي او زیربنایی پروژه ده چې د نیمروز د ولایت د چاربرجک د ولسوالي په ساحه کې د هلمند دسیند پر سر موقعیت لري، چې دزرنج له ښار څخه ۹۰کیلومتره واټن لري. د دغه بند د جوړیدو تصمیم لومړی ځل په ۱۳۵۴ل.=۱۹۷۵م. کې ونیول شو، مقدماتي سروې، اساسي سروې او دنقشې خپني چارې یې هماغه وخت پیل شوې، تر ډیره بوري کار هم وربانډې وشو، له کابل څخه د ډیپلوم انجنیر عادل غروال په مشرۍ کاري ټیم هلته ورسید او په کار یې پیل وکړ . انجنیر عادل غروال لکه د ډیلوم بابا (غ.م.فرهاد) اوانجنیر جمعه محمدي په شان یو وطنپال او لایق انجنیر و، خو د سیاسي پرله پسې بدلونو له امله یې نور کار پاتې شو. دا دی تقریباً ورسته تر پنځوسو کلونو یې د دریم فازچارو دوباره دوام وموند. د جوړولو د چارو پرانیسته یې د ۲۰۱۷م. کال د اپریل پر اوولسمه د ولسمشر داکتر محمد اشرف غني له خوا وشوه. دا دی اوس یې د ډکیدو (ابګیرۍ) پړاو هم بشپړ او ډیر ژر به د ولسمشر له خوا پرانیستل شي . دغه بند څخه به تقریباً نهه میګاواټه بریښنا ترلاسه کیږي او د ۱۷۵۰۰۰هکتارو شاخوا کرنیزې نوي زمکې به تر کښت لاندې راولي. لوړوالی یې ۱۶متره دی، چې ورڅخه جلا کیدونکې ویالې (کانالونو)ته اوبه ورڅخه روانیدلای شي او د توربین د فعالولو قدرت هم لرلای شي. د اوبو د منابعو د مدیریت په برخه کې؛ د دغه بند او دې سره په خواکې د شاتوت، شاه وعروس،مجلغي،بخش اباد او د سلما بند هغه لویې لاسته راوړنې دي چې افغانستان یې لري .

د افغانستان د یوې لویې ملي زیربنایي پروژې (د کمال خان بند) د دریم فاز د کار دپیل(افتتاح) ورځ

د دغه بند ډکیدل او پرانیسته په دې معنا نه ده، چې کارونه ټول پای ته ورسیدل، بلکې مهمه دا ده چې ساتل او زیرمه شوی اوبه کروندې ته ورسول شي، نو څلورم فاز کار لا پاتې دی، خدای دې دا توفیق راکړي چې اوبه کروندې ته ورسواو دبریښنا د ولتاژ چارې داسې سمبال شي چې د ټول هیواد، په تیره دجوب غرب د بریښنا ټول جریان سره دسمون ورتیا ولري. په بل راتلونکي فاز کې به د ډیر پخوانی زرکن او زورکن په کانالونو کې اوبه وبهیږي(په هغه ویاله کې چې اوبه تللې بیاهم خې؛ افغاني متل).

هیله ده دتراکو اوسني دښته لکه د لرغوني معمور او آباد سیستان د دوران په شان بیا شنې کروندې او باغونه شي، هیله ده ګودزره، امیران، کنګ، شلغمي، چلبرج او نورې ولسوالي اوبه پیدا او په زرګونو کروندګر هم له سیلاوونو وژغورل شي او هم کښت ته اوبه پیدا کړي . په دې مناسبت د ۴شنبې په ورځ(۲۷/۱۲/۱۳۹۹) باندې د اوبو د تنظیم ملي اداره کې یوه پراخه غونډه شوې وه چې وروسته تر ډیرو کلونو زموږ دهیوادوالو دخوشحالی ورځ او دوی د غرور احساس وکړ .

د کمال خان بند اهمیت

الف: د سیلاوونو کنترول

د هلمند سیند هر پسرلی سیلابي او له کنترول څخه وځي، بې شمیره کلي او کورونه تخریب او خاور ځان سره مینځي او آن هر کال مالي او ځاني زیات زیانونه اړوي . ددغه بند په جوړیدو سره به نه یواځې سیلاوونه مهار، بلکې اوبه به د کښت او دبریښنا لپاره تر استفادې لاندې راشي.

ب: د بریښنا تولید

د کمال خان بند په جوړیدو به له ۸،۵ څخه نیولې تر نهه میګا واټه بریښنا تولید شي، چې دومره بریښنا د نیمرزو ښار او خو لویو ولسوالیو ته کفایت کوي. بریښنا علاوه له دې چې خلکو ته یو لوی سهولت، بلکې د دولت عایداتي منبع او د ګاونډیو له احتیاج څخه د خلاصون وسیله ده.

ج: کرنیز سکتور او اقتصادي وضعیت

د کرنې مکتور نیغ په نیغه د اوبو له وضعیت سره تړلی دی، چې ۹۵ سلنه اوبه یکې مصرفیږي او اوسمهال دا سکتور د ټول هیواد په کچه د اوبو له کمښت سره مخ دی. په ۱۹۷۰ کال کې په افغانستان کې ۳،۳ملیون هکتاره ځمکه خړوبیدله؛ خو دا کچه په ۲۰۰۸ کال کې ۱،۸ ملیون هکتاره کرنیزې ځمکې ته راټیټه شوې وه. له دې جملې ۱۰ سلنه یې له عصري لارو چارو په ګټې اخیستې سره خړوبیږي او دژورو څاهګانو په څېر په دودیزو تګلارو تکیه کیږي، چې د اوبو د کچې په کموالي کې رول لري . له اوبو څخه د اغېزناکې ګټې اخیستنې په موخه د اوبو د مدیریت او پراختیا په سیستمونو او میکانیزمونو کې د پانګونې نشتون یوه له هغو ننګونو څخه ده، چې په دې برخه کې د ډیرونیمګړتیاوو لامل شوې ده.

کرنیز محصولات د هیواد د اقتصاد څه ناڅه ۷۰٪ برخه جوړوي ،دجاری اوبو ډیره برخه په کرنه کې کارول کیږي، چې په دې برخه کې پر بنسټیزو سیستمونو لګه بندونو باندې کار ته اړتیا ده. اوسني حالت کې سیندونه د کښت لپاره ٪۸۵سلنه سرچینه جوړوي، دکښې لپاره دزیرزمیني اوبو راایستل ډیرر ګران پریوځي ، دا په داسې حال کې چې ارهټ نور دود ندي او د کاریزونو سیستم ته ډیره پاملرنه نه ده شوې. په داسې حال کې چې کاریزونه نه یوازې دا چې د اوبو د زیرمه کولو بلکې د نورو اغېزناکو موخو لپاره هم کارول کیږي، د کمال خان دبند په جوړیدو سره به وچ شوی کاریزونه بیر ته اوبه پیدا و زیرزمیني زیرمې(underground water source)به بیر ته چارج شي.

د افغانستان له ۷۰ سلنې زیات نفوس په کلیو او بانډو کې ژوند کوي، چې کرنه او مالداري یې د معیشت وسیله جوړوي. دغه معیشت ټول په اوبو ډډه لګوي. په دې توګه اوبه په اقتصادي وده، دنفوسو استخدام، سیاسي ثبات او غذایي امنیت کې خورا مهم رول لري.

د دې ترڅنګ، افغانستان له ګاونډیو هیوادونو څخه د بریښنا واردولو ته اړ دی ، همدا اوس بریښنا له ایران، ترکمنستان، تاجکستان او ازبکستان څخه واردوي او هر کال میلیونونه ډالره پسې لګوي . حال دا چې له خپلو اوبو څخه د ۲۴۰میګا واټه بریښنا د تولید ورتیا لري، یعنی زموږ دبریښنا موجود اندازه د ټول پوتنسیل صرف یو فیصد ده حال داچې بریښنا(پاکه انرژي) پر صنعت، مالدرای، اقلیم او په مجموع کې پر اقتصادي وده نیغ په نیغه اغیزه لري څکه نو د اوبو د تنظیم لپاره د کافي زیربناوو نشتون د هیواد د اقتصادي او بشري ودې پر ورتیا هم ناوړه اغېزې ښندلې دیو چې له نیکه مرغه اوس ورته روښانه ستراتیژی جوړه شوه .

ج: د څښاک پاکو اوبو ته نه لاسرسی

زموږ یوه بله ننګونه پاکو اوبو ته نه لاسرسي دی. زموږ تر ځمکې لاندې اوبو سرچینې په لوړه کچه تر فشار لاندې دي او تر نیمایي زیاتي اوبه د پمپونو په مرسته په ډیر نامعقول ډول را ایستل کیږي، په وروستیو کلونو کې د کډوالو زیاتیدونکې شمیر او د نفوس چټکه پراختیا د ځمکې لاندې اوبو د کموالي او په پراخه کچه د اوبو د څاګانو او د کاریزونو د وچیدو لامل شوې ده. د کمال خان بند په جوړیدو سره به دهیواد په جنوب غرب کې زموږ هیوادوالود او د دوی دمالداری د څښاک د اوبو د کمښت دغه ټولې ستونزې حل شي.

ادامه لري

وداع با زمستان

سلطانی

(از مجموعه وداعی ها)

زمستان فصل عجیبی است، با هیچکس شوخی ندارد، هروقت دلش خواست می‌بارد و آنقدر می‌بارد تا دلش خالی شود، و هر وقت نخواست، نمی بارد. یکی از هنرهای دیگرش آنست که در یکزمان می‌تواند چشم آسمان را نمناک و دل زمین را نرم کند.

و اما زمستان در ادبیات سیاسی ما بخاطر سرمای سوزنده و درازی شب های تاریکش معروف و محکوم است. ما هر وقت خواسته ایم اختناق و وحشت و دلسردی را در محیط خود به تصویر بکشیم، آن را به زمستان تشبیه کرده ایم؛ و هر گاه از ظلمت و تاریکی صحبتی شده، آن را با شب های تاریک زمستان مثال زده ایم.

آنچه درینجا می آورم، برخلاف معمول، در وصف زیبایی های زمستانست و دیگر هیچ؛ زیرا از قدیم گفته اند که «عیب می جمله بگفتی، هنرش نیز بگو»:

زمستان مانند فصل های دیگر سال، زیبایی های خاصی دارد، و ازینرو در فرهنگ مردم ما از گذشته های دور تا کنون از جایگاه خاصی برخوردار است.

سردی و سرما

سرما از خصوصات بارز و انکار نا پذیر زمستانست. در جریان این فصل، هوا سرد است و سرما حکمفرماست. جنبنده ها تمام آزادی هایی را که در سایر فصول از آن برخوردار اند، درین دوران از دست می دهند و در زیر سیطره سرما قرارمی گیرند . بسیاری از خزندگان به خواب زمستانی فرومی روند و انسان، این قهرمان پیروز بر طبیعت، توان ستیز با سرما را از دست می‌دهد و به گرمی آتش و تن پوش های ضخیم پناه می‌برد . در فرهنگ مردم ما، زمستان از نظر زمانی و سرما به سه بخش عمده تقسیم گردیده است:

۱- چلهٔ کلان: که به چلهٔ سیاه نیز معروف است، چهل روز اول زمستان را در بر می گیرد. طی این چهل روز، سرما شدید است و چهارپایان در بین آغل ها نگهداری می شوند. بیشتر روزهای آن ابری و شب های آن سرد و تاریکست. گیاهان از رستن باز می‌مانند و درختان برگ های خشکیده خزانی را که آخرین بقایای کهنه فصول قبلی است از خود رها می کنند و صاف و برهنه تن به استراحتی طولانی می دهند و این فرصتی است برای زمستان تا با سرمای سوزنده اش، امراض و آفات را از آنان بزداید و هر ریشه و ساقه و شاخه را برای باروری دوباره آماده و مستعد سازد.

۲- چلهٔ خورد: چهل روز دوم زمستان را در بر می گیرد . که آغاز آن از آغاز گرم شدن زمین یعنی یازدهم دلو است . ازین پس هوا کم کم روبه گرمی می‌رود و بارش برف و باران در وقفه های بیشتر صورت می گیرد. شب ها کوتاه‌تر می‌شوند و گرمای زمین بیشتر می گردد.

۳- اهمن و بهمن: که ده روز آخر زمستان را شامل می‌شود و طی آن سرما بشکل وقفه ای حمله می کند و رگبار رعد و برق و غریو تند صدای آن بر شکوه آسمان و ابرهای آن می‌افزاید.. ترانه معروف اهمن و بهمن که درین زمان بر زبان مردم جاری می‌شود، نشان می‌دهد که این دوره نمایشگر آخرین هنرنمایی های زمستانست : اهمن و بهمن / هیزمه بکو خرمن / گندمه بکو صد من / آنچه نکرده ست چله ها / آنست برعهده ی من.

این دوره گاهی انسان را به این فکر می‌اندازد که گویا زمستان در این دوره خشم و ناراحتی اش را ابراز می کند چون تازه در می‌ابد که زحمت پاک کردن طبیعت و تداوی درختان را او کشیده و افتخارش نصیب بهار می‌شود.

شب های بلند و تاریک

از خصوصیات منحصر بفرد دیگر زمستان، شب های سیاه تاریک و طولانی آنست . شب هایی که کمتر از سال نیست و می تواند آبستن دل انگیز ترین خاطرات انسان باشد. درین شب ها، تاریکی مطلق حکم می‌راند و سکوت سربی بر اسرار آن می‌افزاید. از گذشته های دور قصه گویی و شعر خوانی از عادات دیرینه مردم ما در شب های زمستانی بوده است و در جاهایی هم آن را با موسیقی و شعر بر پا می‌دارند. شهنامه می خوانند و هزارو یکشب را قصه می کنند.

برپایی شب یلدا

و یکی از شب های خاص زمستانی شب یلداست . درازترین و سیاه ترین شب سال. شبی پر از اسرار و سکوت و سرشار از زیبایی. درین شب انقلاب زمستانی رخ می‌دهد و از فردایش، گرمای خورشید بیشتر می‌شود و از اقتدار لشکر سرما کاسته می‌شود. روح تازه ای در تمام جنبنده گان

دمیده می‌شود و بهمین مناسبت است که این شب را با تربوز و خشکبار دور هم می نشینند و تا صبح فردایش به شادی می‌پردازند. قصه گوها قصه می گویند و راویان افسانه سرمی‌دهند. شعر می‌خوانند، موسیقی می‌نوازند و از آن شاد و سرمست می‌شوند.

اما از زمانی که آتش جنگ در کشور ما برافروخته شد، جای ترانهٔ «سمنک در جوش ما چمچه زنیم» را صدای‌فیر سلاح و فریاد بخون غلتیدن جوانان گرفت، دیگر کسی به «یلدا»ی زیبا فکر نکرد چون هر یک از شب های زندگی مردم ما در ماتم عزیزان شان، طولانی تر از شب یلدا شد؛ و چله ها در زیر سرمای سوزان اختناق، از خاطره ها رفت. آتش جنگ، روشنی اجاق های زمستانی را که شب ها مردم ما گردهم جمع می آمدند و قصه می گفتند، را به فراموشی سپرد.

از آن پس، «چکاوک های ما آواز شان را برای غذا فروختند»، و دیگر هیچکس برای نجات زاغ از دست برف، به باغچه نرفت، زیرا هر کسی، خود در سرمای جانفرسای زندگی، مجال حرکت را از کف داد.

امروز، مردم ما منتظر بهار شدن این زمستان اجتماعی و پایان تمام مصیبت های موجود آنست، تا دوباره با فرهنگ زیبای گذشته خود بپیوندند و می‌خواهند که دیگر زمستان را فقط در طبیعت جستجو کنند و بس.

زمستان می‌رود، و ما همچنان منتظر.

۱- اشاره به حکایت چکاوکی است که در زمستان برای سیر کردن شکم، در برابر هر کرم، یک پر خود را به مرد کرم فروش می‌داد تا اینکه دیگر برایش پری نماند و قدرت پرواز را از دست داد و بالاخره از گرسنگی مرد.

د اتمې ناحيې په ...

وکړې او ټينګار يې وکړ چې د کابل ښار زرغونتيا ته بايد تر پخوا ډېره پاملرنه وشي او ښاريان هم په دې برخه کې بايد همکار و اوسي،ځکه زرغونتيا د ژوند د سوکالۍ لپاره مهم او اړين رکن دی.
ټاکل شوې ده زر بيلابيل نيالګي د يادې ناحيې اړوند په بګراميو تپه،پارکونو د عمومي واټونو په غاړو او يو شمير نورو سيمو کې کينول شي او دا کار به په پراخه کچه دوام ولري.

په هيواد کې د سراسري...

د کاغذپران لوبه د دې خاورې خلکو يوه پخوانۍ او فرهنګي لوبه ده،کاغذپران هغه الوتونکي دي چې په هوا کې بې خانه بې روحه الوت کوي او لوبغاړو ته خوښي ور وبښي.
ياد فيستوال به دوام ولري او په ټوله کې به ۱۰۰۰ کاغذپران له تار سره وويشل شي، چې زيات شمير فرهنګيان او خوانان به پکې ګډون وکړي او کابل ښاروالي به د فيستوال ترسره کيدو لپاره زمينه برابروي.

پانزده جريب زمين ...

شاروالی کابل زمينه‌های دولتی و ساير ملکيت‌های عامه را از استفاده نادرست و غصب نجات داده به اين کار خويش ادامه می‌دهد.
باز پس گيری ساحات غصب شده از يک سو حاکميت قانون را تمثيل می کند و از جانب ديگر زمينه تطبيق پلان‌های عمرانی را فراهم می‌سازد.

زرغونه ولی ...

را کنار بگذارند، نقش فعال آن‌ها در تحکيم پايه‌های اساسی دموکراسی و عدالت اجتماعی محسوس می‌شود و ايجاد انجمن‌ها، شوراها و اتحاديه‌ها در بلند بردن سطح آگاهی زنان خيلی موثر است.
س: به خاطر رشد جايگاه اجتماعی و فرهنگی زنان کشور، چه اقدام‌هايی را ضروری می‌پنداريد؟
ج: زنان افغانستان قشر آسيب پذير جامعه هستند و خشونت عليه آنان در فرهنگ ما عجين است. وضعيت ناهنجار که در جامعه افغانستانی حاکم است، زنان را بيش از هر قشر ديگر متاثر ساخته است.
برای بهبود جايگاه اجتماعی و فرهنگی زنان نکات ذيل ضروری می‌باشد.
- زنان بايد همديگر پذير باشند و همبستگی ميان آن‌ها وجود داشته باشد.
- خود آگاهی زنان در مورد حقوق شان و قوانين تصويب شده در کشور.
- مبارزه عليه بيسوادی تا محو اين پديده
-رشد استعدادهای مسلکی، حرفوی و تخصصی زنان
-ايجاد شوراها، انجمن‌ها و اتحاديه‌های زنان
-مبارزه عليه اعتياد مواد مخدر در ميان زنان
-راه اندازی سيمنارها و برنامه‌های فرهنگی، تحصيلی، حرفوی و مسلکی برای زنان
س: نقش زنان افغان در نهادينه شدن فرهنگ شهر نشينی چيست؟
ج: فرهنگ شهر نشينی بستگی به آگاهی، سطح دانش و شرايط زنده گی مردم دارد.
در کشورهای اروپايی، فرهنگ شهرنيشنی را در کودکستان فرا می گيرند، اما در کشورهای جهان سوم چون افغانستان، چالش‌های اقتصادی، اجتماعی و عدم تطبيق قانون سبب گرديده که مردم کمتر به اين امر توجه کنند.
فرهنگ شهر نشينی زمانی می تواند در ميان مردم ما تحقق يابد که برنامه اختصاصی جهت بلند بردن سطح آگاهی مردم از جانب ادارات مسوول و نهادهای مدنی راه اندازی شود.
ايجاد ادارمهای رهنمايی خانواده برای بانوان، از يک طرف سلامتی و شادی بار می آورد و از سوی هم در زمينه آموزش فرهنگ شهر نشينی نيز موثر است.

د کمال خان بند له پرانيستې ...

په ترڅ کې هرکلی کړيد دی. همدا راز د ټهمې ناحيې اوسيدونکو په يوه راټولېدنه کې د کمال خان بند له جوړيدو چې ډير ژر به ګټې اخيستنې ته وسپارل شي او ورسته به د نيمروز ولايت او ورڅيرمه سيمو په اقتصادي وضعيت کې غوره تغير راشي،هرکلی وکړ او دغه راز يې د ښار د ابادۍ او سوکالۍ په برخه کې د کابل ښاروالۍ له پروګرامونو ملاتړ وکړ.
د کابل ښاروالۍ د ټولنيزو او کلتوري چارو مرستيال ښېرنوال محمد فاضل شريفي په ياده راټولېدنه کې ووېل چې،د کمال خان بند په جوړيدو سره به د نيمروز ولايت زيات شمير کارګرانو ته بوختياوې رامنځته شي او له اوبو څخه په ګټې اخيستو به يې په کرنيزه او بريښنايي برخه کې غوره تغير راشي.
ښاغلي شريفي ووېل چې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت په پلان کې لري څو د کابل ښار په کچه زيات شمير زيربنايي پروژې پلي کړي او په دې توګه د کابل ښاريانو لپاره په اقتصادي،ټولنيزو چارو کې اسانتياوې او بوختياوې رامنځته شي.
نوموړي ووېل چې د معلوماتو له مخې اوسمهال په هيواد کې ۷۸ سلنه وګړي په کرنه بوخت دي او د هيواد په کچه د کرنيزو سيمو شتون ته په کتو اړينه ده کمال خان بند ته ورته نورې ټولګټې او لويې پروژې هم پلې شي.
د کمال خان بند د نيمروز ولايت مرکز زرنج ته په ۹۵ کيلو مترو او د چهاربرجک ولسوالۍ شمال لوري ته په ۱۸ کيلو مترۍ کې د ۵۲ ميليون متر مکعب اوبو د ذخيره کيدو په وړتيا سره جوړ شوی دی.

له دې وروسته په غير معياري توګه ...

شمير بنسټونو او ادارو له لوري زيات شمير سړکونه او پلې لارې کيندل شوې او نړول شوې دي، چې ياد کسان پيژندل شوي او ټاکل شوې ده له دې اړخه تاوان ترې واخيستل شي.
له يو شمير شرکتونو پخوا ژمنه اخيستل شوې وه چې نور به پلې لارې او سړکونه په ناقانونه توګه نه کيندي او که يې کينودي وي بايد بيرته يې معياري و رغوي، چې دا کار تر اوسه په سمه توګه نه دی ترسره شوی او اوس مهال يې زيانونه ليدل کيږي.
په يو شمير ځايونو کې کيندنې په خپل ځای پاتې دي چې د مشخصو ځايونو کيندنې يې بيرته په غير معياري توګه رغولې دي، سمه پايله يې هم نه درلوده او پلو لارو او سړکونو ناسته کړې دی.
له دې سره سره چې کابل ښاروالي دا موضوع په جدي توګه څيړي، په دې برخه کې له ښاريانو او امنيتي سرتيره د همکارۍ غوښتنه کوي.
د يادو سرغړونو عاملين د ځمکو او ښار جوړولو وزارت قانون د اتلسمې مادې پنځمې فقرې له مخې مکلف دي چې ځلور چنده اصلي حالت ته په کتو تاوان ورکړي.

د پلاستيکي کڅوړو کاروني ...

رسوي او د دې سربيره چاپيريال هم زيانموي چې، کابل ښاروالي د پلاستيکي کڅوړو په کمپاينونو کې د ښاريانو مرسته اړينه بولي او هيله لري،څو ښاريان له پلاستيکي کڅوړو څخه د امکان تر بريده ګټه پورته نه کړي او دغه راز د خپلو هڅو، کورونو او سيمو مخې لښتيو ته زياته پاملرنه وکړي او په هغه کې پلاستيکي توکي ونه غورځوي،څو تر يوه بريده د هوا له ککړتيا مخنيوی شوی وي.
په ياد پروګرام کې ديبلابيلو ناحيو صنفونو او اوسيدونکو ته د پلاستيک د زيانونو او سالم چاپيريال په اړه معلومات وړاندې شول او دغه راز له تکه يي کڅوړو ګټې اخيستنې ته وهڅول شول او په هغوی يو شمير تکه يي کڅوړې وويشل شوې.
د کابل ښاروالۍ د تنظيف او چاپيريالي روغتيا رياست له څه مودې را وړاندې د پلاستيک او پلاستيکي کڅوړو څخه د ګټې نه اخيستنې په اړوند پرلپسې پروګرامونه ترسره کړي دي او په دې برخه کې يې نانوايانو،هوټلونو او نورو فعاليت کوونکو ته اړينې سپارښتنې کړې دي،څو چاپيريال له دې ډير ککړ نه شي.

د انصاري څلورلارې پر سړک د هغه ...

پر مهال د خپلو ودانيو فاضلاب د اوبو لښتيو کې ته ور اچولي چې ډير ژر به ورسره جدي قانوني چلند وشي.
دا څويم ځل چې دی چې د کابل ښاروالۍ مسئولان يوړته مواردو ته رسيدنه کوي او په وروستيو کې د عزيزي ټاور هغه فاضلاب چې کوڅې او سړک ته يې راټيږ اېښي وو،بيرته يې لاندنې پوړ ته ور ولیږدول شول، څو له دې سره سره بياهم يو شمير سرغړنکو له دې کار لاس نه دی اخيستی او د اخلاقو سره يې په ټکر کې دې کار ته دوام ورکړی دی.
يو ځل بيا دې سرغړونکو ته جدي اخطار ورکول کيږي چې هرڅه ژر له دې کار لاس واخلي، له دې برته به ورسره جدي قانوني چلند وشي او د بيا ځل په صورت کې به مجازات شي.
دوی په دې کار نه يوازې د چټلتيا او د هوا د ککړتيا سبب ګرځي،بلکې د سړکونو، کوڅو او عامو ملکيتونو د نړيدو سبب هم ګرځي، چې د داسې سرغړونو عاملين مکلف دي د ښارجوړونې او ځمکو قانون د اتلسمې مادې د پنځمې فقرې له مخې لومړی حالت په کتو ځلور برابره نغدي جريمه ورکړي او نړول شوي ځايونه لومړی حالت ته بيرته وګرځوي.

انسان له خپلې ټولنې څخه ...

هيرکړي، ځکه دغه خوانان اوس په پردې فرهنګ اخته شوي اوخپل اصيل فرهنګ ترينه هير شوی،دا هغه لويه ستونزه ده چې له منځه وړل يې د کورنيو او اړونده ادارو هلو ځلو او شهکاريو ته اړتيا لري. څو شته بيا داسې ځوانان سره له دې چې د خپل عمر يوه برخه يې په نورو هيوادونو کې تيره کړې بيا هم له خپل افغاني فرهنګ سره بلدتيا لري او له هغه څخه په کلکه دفاع او ساتنه کوي. ځينې داسې ځوانان شته چې په خپلو ښو او بدو نه پوهيږي او په هغه لاره روان دي چې هلته کې ټول زيان وي، نو د داسې ځوانانو د ذهن او فکر روښانه کول او د خپل هيواد روان حالت ته د هغوی د پام ګرځول يوه اسلامي او ديني وجيبه ده . نو په دې توګه دولت او نورو اړوندو ارګانونو او کورنيو ته اړينه ده چې د ځوان نسل په فکر کې شي او دوی ته دې دسلګو مصروفيتونو او دښوونې او روزنې شرايط تر نورو هروخت څخه زيات برابر کړي ترڅو دوی وکولای شي په راتلونکي کې خپل ځان،خپل هيواد، خپله کورنۍ او خپله ټولنه له بدمرغيو، ناخوالو او نورو ننګونو څخه وژغوري.

pamir
Kabul Municipality Publication
Kabul City Newspaper Established 1951
Year 69
No: 1210
30 Mar 2021 - ۱۴۴۲ ۱۷ شعبان - ۱۴۰۰ ۱۰ حمل
155
پل ارتباطی میان شاروالی کابل و شهروندان

رییس نشرات و آگاهی عامه
نعمت الله بارکزی
ایمیل: nematullah784@gmail.com
معاون نشرات
نور احمد احمدزی
ایمیل: noorahmadzai.ahmad@gmail.com
مدیر مسوول: سید مقصود هوفیانی
تلفن : 0744323366

کابل ښاروال د قانون او ښاري اصولو په رعایت ټینګار وکړ

کابل ښـــاروال محمد داود سـلطانزوی د ده افغانانو په سیمه کې له زیرزمینی، د پلو لارو له غیـر معیاري کیندلو او له هټیو څارنه وکـړه.
کابل ښاروال د زیرزمیني سیمې او د پلو لارو په معیاري رغولو ټینګار وکړ او زیاته یې کړه چې رغونې باید له معیارونو سره برابرې وي.
ښاغلي سلطانزوی اړوند ځانګو ته لارښوونه وکـړه،څو هرڅه ژر هغه حکمي او حقیقـي اشـخاص چې پلې لارې او سـړکونه په غیر معیاري توګه کیندي،،وڅیـړي او د قانون او سـتندردونو له مخې له هغوی سـره چلند وکړي.
کابل ښـاروال وویل چې هیڅ شـرکت او اداره حق نه لري،څو له کابل ښـاروالۍ ترهمغږۍ پرته په خپل سر پلې لارې وکیندي.
د کابل ښار په یو شـمیر سـیمو کې یو شـمیر شـرکتونو او ادارو په ناقانونه او غیر معیاري توګه پلې لارې کینودې دي چې د دوی دا کار د کابل ښاروالۍ د مسـئولانو له لوري په جدي توګه څېړل کیږي.

شورای زنان ناحیه دهم، در کمپاین نهالشانی سهم گرفتند

به ادامه کمپاین نهال‌شانی به منظور سرسبزی و شگوفایی شـهر، تعدادی زیادی از باشـنده گان قشــر اناث ناحیه دهم، با کاردسته جمعی در غرس صدها اصله نهال با شاروالی کابل همگام شدند.
زنان ناحیه دهم تعهد نمودند که به هدف تحقق فرهنگ بهتر شهری، به خصــوص در ایجاد و گســترش ساحات سبز، شاروالی کابل را یاری می‌رسانند و در مراقبت و آبیاری آن نهال‌ها نیز همکاری لازم خواهند داشت.

په هیواد کې د سراسري سولې راتلو په هیله د کاغذپران فیستوال ترسره شو

په هیواد کې د سراسرې سـولې راتلو په هیله د روان ۱۴۰۰ کال د ورې میاشتې په ۶ نېټه، د رســنیو د اســتازو،فرهنګي شخصــیتونو،ځوانانو،د کابل پوهنتون د محصــلانو ټولنې او د کابل ښاروالۍ د مسئولانو په ګډون، په وزیر محمد اکبرخان تپه کې د کاغذپران فستوال ترسره شو.
ګډونوالو هیله وکـړه چې نوی کال دې د (سولې کال) په نوم ونومول شي.
۷ مخ

پانزده جریب زمین در مربوطات ناحیه سیزدهم باز پس گرفته شد

به ادامه اجرای پلان‌های عملیاتی فراهم شدن نظم شهری، ۱۵جریب زمین غصــب شده در ساحات کوه کروغ مربوط ناحیه سیزدهم از غصب نجات داده شد.
در این عملیات مشترک ۳۰ نمره زمین که از سـوی غاصـبان به شـکل غیرقانونی احاطه و چهاردیواری شــده بود، با وجود مخالفت و مقاومت آن‌ها تخریب گردید.
ص ۷

د انصاري څلورلارې پر سړک د هغه لوړ پوړیزو ودانیو له مالکانو سره قانوني چلند کیږي چې فاضلاب یې لښتیو ته راګرځولي وو

د عیني واقعیت او لیدلو پر بنســټ د انصــاري څلورلارې پر مسـیر د سیټي سنټر،عزیزي ټاور او نورو ســوداګریزو مارکیټونو مالکانو له وخت څخه په ناسمې ګټې اخیستنې او د شیې
۷ مخ

د پلاستیکي کڅوړو کاروني د کمښت په اړه د عامه پوهاوي پروګرام ترسره شو

کابل ښــاروالۍ له کابل ښــاروالۍ د ملاتړ پروژې په مرسته د صنفونو یو شمیر استازو ته له پلاستیکي کڅوړو د کم کار اخیستو په اړه د عامه پوهاوي پروګرام ترسره کړ.
د ښاریانو له لوري له پلاستیکي کڅوړو ناسمه او په تیت پرک توګه ګټه اخیستنه د اندیښنې وړ ده،پلاستیک روغتیا ته زیان
۷ مخ